

Universitet i Tartu
Det humanistiske og kunstneriske fakultet
Instituttet for fremmedspråk og kulturer
Avdelingen for skandinavistikk

(Norsk språk og litteratur)

Representasjon av syriske flyktninger i *Aftenpostens* nettutgave
Bacheloroppgave

Anna Pettri
Veileder Mikael Munk Lyshede

Tartu 2016

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	4
2. Formålet og problemstillingen	6
3. Teori	7
3.1 Begrepene «flyktning», «asylsøker» «representasjon», «tematisk analyse» og «kritisk diskursanalyse»	7
3.1.1 Flyktninger og asylsøkere	7
3.1.2 Representasjon	8
3.1.3 Medierepresentasjon	9
3.1.4 Tematisk analyse.....	9
3.1.5 Diskurs og kritisk diskursanalyse	10
4. Metode	11
5. Analyse.....	14
5.1 Tematisk analyse	15
5.1.1 Negativ representasjon av syriske flyktninger	15
5.1.2 Positiv og nøytral representasjon av syriske flyktninger.....	16
5.1.2.1 Tema 1 – Uskyldighet.....	16
5.1.2.2 Tema 2 – Hjelpeløse mennesker	16
5.1.2.3 Tema 3 – Personlige tragedier og erfaringer	17
5.1.2.4 Tema 4 – Flyktninger er også mennesker	17
5.1.2.5 Tema 5 – Flyktninger er velkomne.....	18
5.2 Diskursanalyse.....	19
5.2.1 Modalitet.....	19
5.2.2 Nevnelse og identifikasjon.....	20
5.2.3 Metaforer	21
6. Resultater og konklusjon.....	22
7. Sammendrag.....	25

8. Resümee	26
Litteratur.....	28
Vedlegg 1– Avisartikler	30
Vedlegg 2 – Koder av tematisk analyse	36
Vedlegg 3 – Koder av diskursanalyse	38

1. Innledning

I vårt dagligliv tenker vi ofte ikke på det hvor stor rolle spiller media i vårt liv, og hvordan våre valg, preferanser og holdninger er ofte skapt av media. Media og samfunnet er avhengig av hverandre og de påvirker hverandre. Media skaper holdninger og livssyn.

Presse (i dette tilfellet aviser) har veldig stor innflytelse. Media påvirker våre følelser, beslutninger og oppfatninger av bestemte befolkningsgrupper eller begivenheter. Som et eksempel på dette er det mest kjente dramatiske bildet av den lille syriske gutten Alan, som drunknet og ble funnet av en soldat på ei strand i Tyrkia. Dette bildet påvirket mange av mennesker og deres holdninger til flyktninger — folk begynte å kjenne medfølelse med flyktninger.

I løpet av årene har visse stereotyper utviklet seg, og disse stereotypene preger det hvordan ulike personer og begivenheter fremstilles. For eksempel på trass av media og dens fremstilling av flyktninger, synes noen fremdeles at alle flyktninger som kommer fra Syria er terrorister, dette er et eksempel på en stereotypisk oppfatning.

Aviser fremstiller begivenheter og personer på forskjellig måte, fordi de avspeiler ulike meninger, begivenheter, sosiale grupper og -klasser, nasjonaliteter, kjønn og tro. For eksempel fremstiller venstre og høyre aviser begivenheter på ulike måter og fra ulike synspunkter.

Det er viktig å undersøke representasjonen av flyktninger i media fordi mange medieteoritikere, for eksempel Stuart Hall og Teun A. van Dijk, mener at det hvordan en bestemt gruppe (i dette tilfellet syriske flyktninger) er fremstilt i media, påvirker våre meninger om denne gruppen. På grunn av dette, er det viktig å analysere og undersøke fremstillinger i media. Undersøkelser av befolkningens holdninger viser at man har skeptiske holdninger til innvandrere og flyktninger. (Blom 2010: 1) Dette kan være på grunn av sosial og historisk bakgrunn, men det kan også være knyttet til svært sterke nasjonale verdier.

I de siste årene har flyktningsskisse med den store flyktningstrømmen til Europa samt tragiske dødsfall av båtflyktninger vært en av de viktigste temaene i nyhetene i hele Europa. På grunn av krigen i Syria, som startet i 2011, er mer enn 12 millioner mennesker på flukt og dette er i dag verdens største humanitære krise. (Amnesty International 2016: 2)

Også Norge har blitt påvirket av denne flyktningstrømmen og har vært fulgt med veldig stor interesse fra flyktninger. I medias fokus står det flyktninger fra Syria, som kommer gjennom Hellas, Slovenia og Ungarn til mange europeiske lander framfor alt Tyskland, Storbritannia og Frankrike. På tross av kulde og beliggenheten er de nordiske landene av store interesse til flyktninger. Det kan være mange grunner til dette: åpne grenser, store pengebidrag, høy livskvalitet, store muligheter til å finne jobb og bra helsestell.

Basert på disse faktaene kan man påstå at flyktninger er noe som gjelder mange mennesker i hele Europa, iberegnet Norge.

I 2015 bodde det 188 000 personer med flyktningbakgrunn og oppholdstillatelse i Norge. Den største delen av dem hadde kommet fra Syria. Antallet syrere som søkte asyl i Norge var relativt stort høsten 2015 (8 500 i september-november). (Flyktninger i Norge 2015) På grunn av dette skrev mange norske aviser da om flyktninger. Denne oppgaven analyserer artikler fra nettopp denne perioden – september 2015. Etersom antallet av flyktninger i det norske samfunnet har økt og det har forårsaket mye debatt, er det relevant å vurdere, hvilke dominerende holdninger til flyktninger har man i det norske samfunnet.

Denne oppgaven analyserer 35 artikler i Norges største avisens – *Aftenposten* – nettutgave. De overnevnte avisartiklene har jeg funnet på Aftenpostens nettside *aftenposten.no*. Jeg brukte "syriske flyktninger" som søkeord og ved hjelp av disse søkeordene fant jeg et utvalg av artikler som passet til mine analysekriterier, som er framlegt i "Metode" delen. Disse utvalgskriteriene var spesielt aktuelle og avisartiklene måtte handle om syriske flyktninger som hadde kommet til Norge.

Ved hjelp av tematisk og kritisk diskursanalyse skal jeg prøve å finne ut hvilke temaer dominerer når det gjelderrepresentasjon av flyktninger og holdninger som avisartiklene har til syriske flyktninger. Etter innledningen introduserer jeg min problemstilling, formålet med oppgaven samt bakgrunn og tidligere forskning. Den første delen av oppgaven gir en oversikt over teori og behandler følgende begrep: flyktning, asylsøker, representasjon, tematisk analyse og kritisk diskursanalyse. Den andre delen beskriver undersøkelsesmateriale og –metode som er brukt i denne oppgaven. Den empiriske delen av oppgaven analyserer 35 artikler i Aftenpostens nettutgave fra september 2015. Deretter presenteres analyseresultater, konklusjon, diskusjon og til slutt et resymé.

2. Formålet og problemstillingen

Formålet med denne oppgaven er å undersøke flyktningsaken i den største norske konservative avisen Aftenposten i 2015 og se hvordan syriske flyktninger fremstilles i de utvalgte avistekstene. Formålet med denne oppgaven er å undersøke om syriske flyktninger representeres positivt, negativt eller nøytralt i de utvalgte artiklene. Hvilke temaer representerer syriske flyktninger og hvordan fremstiller avisartiklene syriske flyktninger.

Som forskningsmateriale har jeg brukt artikler i Aftenpostens nettutgave på Aftenpostens nettside *aftenposten.no*. De utvalgte 35 artiklene ble skrevet i september 2015. Artiklene fantes i avisen under følgende rubrikker: kronikker, meninger, innenriks, politikk, verden, kultur og debatt. I min analyse bruker jeg artikler fra ulike sjangre – nyheter, reportasjer, intervjuer og kommentarartikler, fordi det gir ulike synspunkter og meninger. Den største delen av artiklene handler om syriske flyktninger som kommer fra Syria til Norge, men jeg har også valgt ut noen artikler som skriver om syriske flyktninger generelt.

Formålet med denne oppgaven er å finne svar på følgende spørsmål:

- hvilke temaer er mest brukte når det gjelder represen syriske flyktninger?
- hvordan fremstilles syriske flyktninger i Aftenpostens nettutgave?
- hvem er taleren i avisartikler som handler om syriske flyktninger?

Tidligere forskning som er utført i dette området er for eksempel '*Unwanted invaders*': *The representation of refugees and asylum seekers in the UK and Australian print media* og en estisk medieundersøkelse *Immigratsioon meedia kõneainena aastatel 2003-2005 ja 2012-2014*. Disse oppgavene handler om integrasjon av flyktninger generelt og de bruker kritisk diskursanalyse som metode. I min oppgave bruker jeg tematisk analyse og kritisk dikursanalyse som metode. Min analyse er mer konkret og gir en oversikt over det hvordan syriske flyktninger er representert i Norge – i norsk media. Denne analysen gir nyere resulater og kan være basis for en masteroppgave som sammenlikner avisartikler fra ulike land.

3. Teori

3.1 Begrepene «flyktning», «asylsøker» «representasjon», «tematisk analyse» og «kritisk diskursanalyse»

På grunn av at «flyktning» og «asylsøker» er begrepene som kan forstås på "uriktig" måte, er det viktig å forklare disse to begrepene. Denne oppgaven handler om representasjon av flyktninger i avisartikler, dermed er det viktig å forklare begrepene som er knyttet til dette temaet, fordi hele oppgaven baserer seg på disse begrepene.

3.1.1 Flyktninger og asylsøkere

Folk har flyktet og bosatt seg i ulike deler av verden på grunn av press, fare for liv, frykt for forfølgelse, krig eller naturkatastrofer gjennom hele historien. Oftest kommer flyktninger ikke tilbake til sitt hjemland, de tilpasser seg til det nye stedet og dets lover. (Jaan Tõnissoni Instituut 2007: 8)

I videste forstand er flyktning en person som er nødt til å flykte fra landet sitt som man er statsborger i, på tross av sin egen situasjon eller derværende betingelser. Det er ikke viktig fra hvilket land man kommer, det som er viktig er årsak, grunnen til at ens trygghet er blitt truet i ens hjemland. For å få flyktningstatus, må den begrunnes i samsvar med lov og forskrifter. (Goodwin-Gill 1998: 5-6)

Norge har sine egne forskrifter som gjelder flyktninger, for eksempel "*Registrering og behandling av asylsøknader som gjelder barn som er født i, eller kommet til Norge, etter at foreldrene har søkt om beskyttelse*" eller "*Avledet flyktningstatus for familiemedlemmer*". (UDI 2016)

Begrepet «flyktning» finnes i internasjonale dokumenter som handler om bestemmelser om flyktningstatus. For eksempel i 1951 var det mottatt et viktig dokument som kalles Flyktingskonvensjonen. (Haagsen 1999: 25)

Flyktningskonvensjonen er et av de viktigste dokumentene, som var utarbeidet i 1951 av De Forente Nasjoner under andre verdenskrig. Dette dokumentet inneholder definisjonen av en flyktning og beskriver rettene som flyktninger har. Ifølge dette dokumentet er flyktning en person som frykter for forfølgelse på grunn av rase, religion, nasjonalitet, medlemskap i en spesiell sosial gruppe eller på grunn av politisk oppfatning. (Flyktningskonvensjonen)

I Norge har 138 000 personer fått status som flyktning. 25% av dem har kommet til landet gjennom familiegjenforening med en flyktning og 15 000 ved familieetablering med en flyktning. Flyktninger bor praktisk i hele Norge, bare 18 kommuner er uten flyktninger. (Flyktninger i Norge 2015)

Norge både mottar flyktninger og gir dem humanitærhjelp. For eksempel hjelper Norwegian Refugee Council (NRC) flyktninger i 20 lander. (Tidslinje: Asylsituasjonen)

Asylsøker er en person hvem sin søknad om flyktningstatus er fortsatt i behandling, og som fortsatt venter på utfallet av søknaden. (Jaan Tõnissoni Instituut 2007: 12) Norge mottar relativt mange asylsøkere i forhold til sin størrelse.

3.1.2 Representasjon

Denne oppgaven undersøker hvordan media forestiller syriske flyktninger – hvordan den representerer syriske flyktninger. Ordet "representasjon" er brukt i mange ulike sammenheng, for eksempel i filosofi, psykologi, kultur, politikk, media og kommunikasjon, litteratur, sosiologi samt lingvistikk. På grunn av dette har representasjon mange definisjoner.

I simpelheten betyr representasjon det hvordan man ser et objekt eller et fenomen, hvordan man forstår samfunnet og andre mennesker. (Webb 2009: 1)

En av de mest framstående teoretikerne Stuart Hall mener at representasjon er betydningens skapelse ved hjelp av språk som knytter sammen språk og betydning til kultur som har en viktig rolle i skapelsen av betydningen. (Hall 1997: 15) Denne oppgaven baserer seg på Halls representasjonsteori og hans synspunkter.

Hall beskriver tre muligheter for å representere verden: reflekterende, tilsiktet og konstruksjonistisk. Reflekterende tilnærming avspeiler objektets, menneskets, ideets eller virkelige hendelsers betydning. (Hall 1997: 16-17)

Tilsiktet tilnærming er basert på forestillingen om at enhver handling av kommunikasjon formidler nøyaktig det som avsender har ment. (Webb 2009: 43). Det betyr at språkbrukere er identifiserte gjennom språkbruk, det hvordan man gir meningen til saker. (Hall 1997: 17)

Konstruksjonistisk tilnærming mener at meningens gjengivelse skjer gjennom språkssystemer eller gjennom andre systemer som man trenger for å uttrykke tanken. (Hall 1997: 26). Konstruksjonistisk tilnærming er brukt for å analysere media. Denne

tilnærmingen forutser at meldinger kan avkodes på ulike måter – avsender mener én ting, men mottakeren kan forstå meldingen annerledes. Denne tilnærmingen er brukt i undersøkelser av sosiale grupper, for eksempel flyktninger. (Hall 1997: 25). På grunn av dette bruker jeg i oppgaven min konstruksjonistisk tilnærming.

3.1.3 Medierepresentasjon

Medierepresentasjonens funksjon er å produsere mening, for å fange på noen måte "virkeligheten" i tegn. Når vi snakker om medierepresentasjoner henviser vi til medietekster som har symbolsk innhold. Studiet av medierepresentasjoner analyserer representasjoner som tekster sammen, ved å se på deres naturlige auditive, visuelle og diskursive egenskaper, for bedre forståelse av "arbeid" som de gjør. (Organd 2012: 17-18).

Mesteparten av forskning på medierepresentasjoner er interessert i det hvordan ulike typer av medierepresentasjoner er involvert i reproduksjon av maktforhold, for eksempel klasse, kjønn, rase, seksualitet, etnisitet, alder og nasjonalitet. (Organd 2012: 25)

Det finnes noen debatter om medias fremstilling av den såkalte "virkelige" verden. Man kan spørre hva er virkelighet? Er det noe som er representert av media eller er det et nytt og annet virkelighet som er skapt av media. Man må være medviten om at alt som skjer i et samfunn vises ikke i nyhetene, og stor del av informasjonen formidler ikke.

3.1.4 Tematisk analyse

Tematisk analyse, den mest brukte metoden i kvalitativ forskning, blir beskrevet av Braun og Clarke (2013) som en metode som er brukt til å identifisere, analysere og rapportere mønster eller tema i datamaterialet. Tematisk analyse er brukt i ulike typer av forskning, fordi det kan brukes til å analysere ulike typer av data, for eksempel mediatekster og intervjuer. (Braun og Clarke 2013: 4-5)

Ifølge Braun og Clarke (2013) er det seks faser i tematisk analyse. Først er det viktig å bli kjent med data, etterpå er det relevant å kodere data, fordi det er viktig å generere data med koder som identifiserer viktige funksjoner av data som kan være relevante for å besvare problemstillingen. Etter å ha kodert materialet, søker forsker

etter temaer, så kommer gjennomgang av temaer og definering og navngivelse av temaer. Til slutt oppskrivning av temaer.

3.1.5 Diskurs og kritisk diskursanalyse

"Discourse is a practice not just of representing the world, but of signifying the world, constituting and constructing the world in meaning." (Fairclough 1992: 64).

Ordene "diskurs" og "diskursanalyse" har ulike definisjoner og er brukt i lingvistikk, filosofi, idehistorie og litteraturvitenskap. Diskurs er en tekst med alle ytrespråklige kulturelle forbindelse. (Diskursus) Den systematiske undersøkelsen av diskurser og diskursive fenomener kalles diskursanalyse.

Det er mange forskere og teoretiker som har hatt stor interesse for diskurs og diskursanalyse. For eksempel Allan Bell, som har studert språk i media og diskurs. Mest kjente er Norman Fairclough, som har utgitt ulike bøker for eksempel "Language and Power", "Discourse and Social Change", "Media Discourse" og "Critical Discourse Analyses", som definerer diskurs og diskursanalyse fra ulike synspunkter. Tean A. Van Dijk har forsket i nyheter og representasjon av rasisme i ulike diskurstyper.

Fairclough mener at kritisk diskursanalyse innebærer kritisk tolkning av tekster ved å analysere både språklige funksjoner, men også tekster knyttet til den sosiale konteksten de er en del av.

Formålet med denne oppgaven er å analysere flyktninger diskurs i det norske samfunnet i den norske avisen Aftenposten. I denne oppgaven bruker jeg Norman Faircloughs kritisk diskursanalyse, hvor han kombinerer lingvistisk analyse med sosialteori. Han har utviklet en tredimensjonal modell, hvor en diskurs kan analyseres. Han synes at diskurs kan analyseres fra tre synspunkter: tekst, diskursiv praksis og sosial praksis.

4. Metode

Denne oppgaven bruker tematisk analyse som metode fordi det gir en bra oversikt over temaer som representerer syriske flyktninger, men denne oppgaven bruker også kritisk diskursanalyse for å identifisere hvordan er syriske flyktninger generelt representert i media. Jeg skal analysere 35 artikler i Aftenpostens nettutgave fra 1.-30. september 2015. Jeg har valgt denne perioden fordi høsten 2015 var antallet av syriske flyktninger som kom til Norge, et av de høyeste og den største delen av Aftenpostens artikler, som ble skrevet i september, hadde syriske flyktninger i fokus. (Flyktninger i Norge 2015)

Avisartiklene har jeg funnet på Aftenpostens nettside *aftenposten.no*. Jeg brukte **syriske flyktninger* som søkeord. Søkesystemet fant totalt 1275 treff med 115 artikler fra september. På grunn av det veldig store antallet av artikler, ble urelevante artikler, hvor syriske flyktninger bare ble tilfeldigvis nevnt og ikke i fokus i artikkelen, ekskludert fra oppgavens materiale.

På grunn av oppgavens begrensninger måtte jeg begrense mitt forskningsmateriale slik at det skulle bli mer konkret. Jeg har begrenset materialet på følgende måte:

- 1) jeg har ekskludert alle artikler som er knyttet til finansering av flyktninger fordi disse artiklene ikke er knyttet til mine undersøkings spørsmål.
- 2) jeg har valgt artikler som har nevnt følgende ord eller ordkombinasjoner: **Syria*, **flyktninger*, **syriske flyktninger* eller **syrisk flyktning*. Dette valget ble gjort fordi noe artikler hadde bare ordene **Syria* eller **flyktninger* separat men disse artiklene handlet også om syriske flyktninger.
- 3) jeg bruker artikler som handler om flyktninger som har kommet til Norge, fordi min oppgaven undersøker syriske flyktninger i det norske samfunnet.
- 4) jeg bruker ikke Aftenpostens tilleggsavis "Osloby" fordi det handler bare om Oslo, jeg bruker heller ikke "A-Magasinet" fordi det er en tidsskrift.

Etter begrensningen av materialet ble det totale antallet av avisartikler, som inkluderer nyheter, intervjuer, meninger og reportasjer, 35. Artikler som ikke var skrevet av Aftenpostens redaksjon var også inkluderte fordi disse artiklene var også skrevet til leserne og de representerte relevante meninger.

Ifølge tematisk analysemodell og mine undersøkingskriterier skal jeg kode 35 artikler for å finne ut hvilke holdninger de inneholder. For å finne ut holdninger i artiklene og tonen av artiklene skal jeg kode artiklene til positive, negative og nøytrale (Vedlegg 1). Artiklene, som bruker ord "terrorister", "terror" eller artiklene der taleren synes at syriske flyktninger har negativ påvirkning på det norske samfunnet, kodes som negative artikler. Artiklene som presenterer informasjonen åpenlyst eller inneholder støttende standpunkter vil bli identifisert som positive og artiklene som har nøytrale holdninger (som ikke bruker positive eller negative standpunkter) vil bli kodet som nøytrale.

Ifølge Braun og Clarke (2013) skal all data kodes, i min analyse er data avisartiklene. Kodemønsteret som jeg bruker er presentert i Vedlegg 2. Jeg har undersøkt mest brukte ord som finnes i artiklene og etterpå har jeg regnet ut hvor mange av artiklene bruker samme ord. For eksempel hvis ordet "barn" forekom i én av artiklene, kodets det som første artikkel og første bruk av dette ordet. Hvis det fantes en annen artikkel med ordet "barn" kodets det som andre bruk av dette ordet. Jeg har valgt denne metoden fordi det er umulig å kode alle ord som gjentas i en artikkel. Siden jeg analyserer 35 artikler, kanantallet av ordene bli veldig stor. Etter å ha kodet artiklene ved hjelp av de mest brukte ordene, er det relevant å indentifisere hvordan syriske flyktninger er representert i disse artiklene.

Problemet med kvalitativ tekstanalyse er subjektivitet, fordi resultater er baserte på forfatterens tolkninger. Dessuten er forskningsmaterialet lite, så det er ikke mulig å gjøre noen generaliseringer, derfor bruker jeg også kritisk diskursanalyse. På grunn av at medietekster har mange betydninger, ulike forfattere og lesere gir ulike meninger til tekster, prøver jeg å finne ut hvilke meninger har forfatteren prøvd å formidle til leserne med disse tekster.

Diskursanalyse undersøker både tekst og tale. Metoden er basert på det hvordan mennesker bruker språket til å skape sine forståelser av den sosiale verden. Faircloughs kritisk diskursanalyse beskriver tekstenes grammatikk, tekststruktur og ordbruk. Faircloughs kritiske diskursanalyses kode består av 10 spørsmål som stilles til tekster, men det ikke nødvendig å bruke alle spørsmål. (Fairclough 1989)

Kodetabellen (Vedlegg 3) gir en oversikt over følgende kjenntegn: nevne, identifikasjon, taler, talehandlinger, modalitet og metaforer.

Spørsmålene som jeg har stilt til de utvalgte artiklene er følgende:

1) Hvilken modalitet har man i artiklene? Finnes det noen modale forhold? Indikerer man til (makt)relasjoner mellom individene i diskursen? Uttrykkes disse med modalverb (måtte)? Finnes det noen talehandlinger (trussel, løfte, ordre, anmodning) eller vi-dere/vi-de former som viser sosial distantse fra den omtalte?

Eksempel: „*I tillegg **må vi være forberedt på at enda flere kan komme.***” (UDI-direktør Frode Forfang)

2) Hvordan nevnes syriske flyktninger i avisartiklene, hvilke benevnelser og egenskaper er representerte?

Eksempel: „***10 år gamle enslige barn tar seg nordover langs flyktningruten og søker asyl i Norge.***” (11)

3) Hvilke metaforer og talehandlinger er brukte som skaper assosiasjoner med syriske flyktninger?

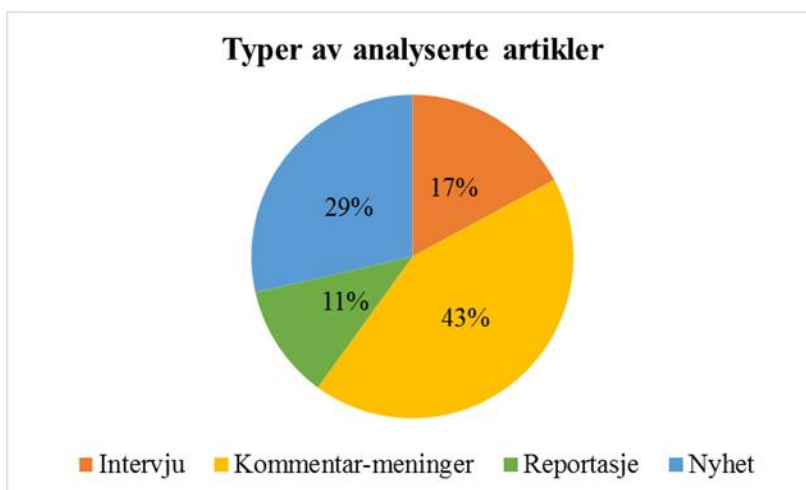
Eksempel: Flyktningskrise, flyktningsdrama.

På grunn av denne oppgavens omfang skal jeg bruke kritisk analyse for å analysere 20 artikler.

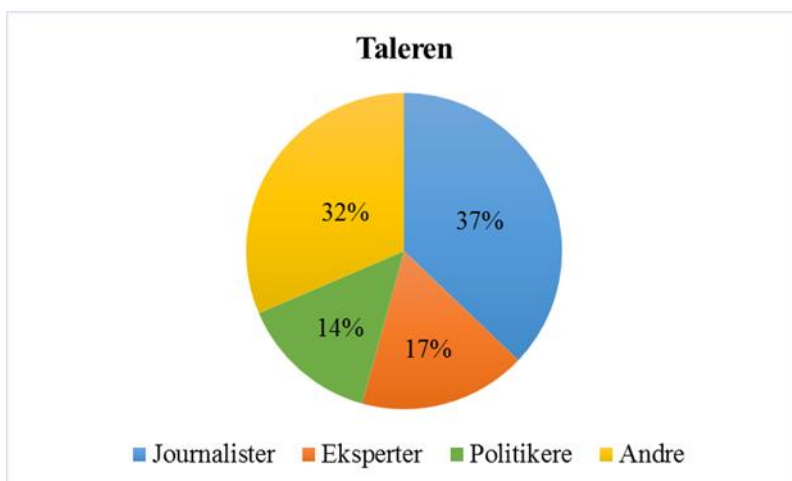
5. Analyse

I denne delen analyserer jeg 35 artikler som inneholder 6 intervjuer, 15 kommentar-meninger, 4 reportasjer og 10 nyhetsartikler (Tabell 1). Den første delen av analysen identifiserer hvilke holdninger (positive/ negative/ nøytrale) avisartiklene har. (Vedlegg 1) Andre delen av analysen handler om viktige temaer, som representerer syriske flyktninger, temaene er illustrerte med eksempler og forklaringer og i den tredje delen analyseres det 20 artikler ved hjelp av kritisk diskursanalyse.

Talene i artiklene er kategorisert i 4 kategorier: journalister, eksperter, politikere og andre. (Tabell 2) Til kategorien «andre» tilhører mennesker som har ytret sin mening, for eksempel flyktninger, advokater, forfattere og lesere. Analysen visade at det var 13 artikler som hadde journalister som talere, 6 artikler hadde eksperters mening, 5 hadde politikeres mening og 11 tilhørte til kategorien «andre».

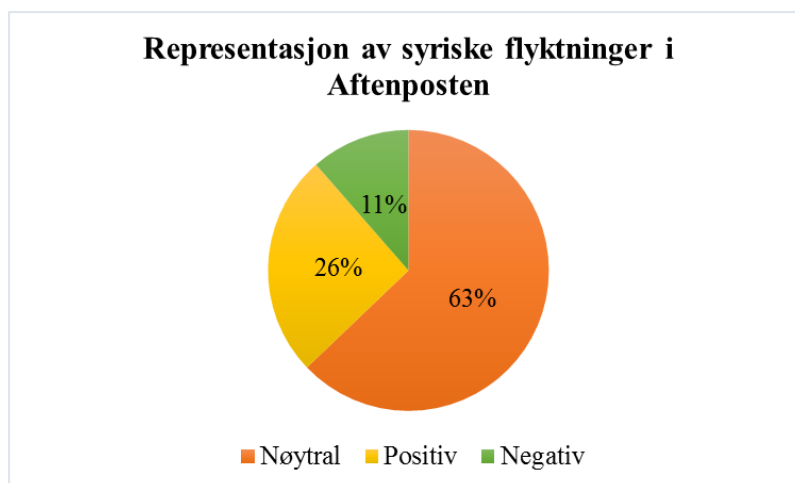
Tabell 1. Typer av analyserte artikler.

Tabell 2. Taleren.

5.1 Tematisk analyse

Artiklene er inndelt i positive, negative og nøytrale, i henhold til de kriteriene som er presenterte i metoddelen. Resultatene presentert i tabellen nedenfor (Tabell 3). Etter min mening finnes det 22 artikler som har nøytral tone, 9 artikler er positive og 4 artikler er negative. Prosentuelt utgjør dette: 63% nøytrale, 26% positive og 11% negative artikler.

Tabell 3. Representasjon av syriske flyktninger i Aftenposten.

5.1.1 Negativ representasjon av syriske flyktninger

Negativ representasjon av syriske flyktninger finnes i 4 av 35 artikler. Artiklene som har blitt kategoriserte som negative, har brukt ord "terror", "terrorister", "kriminal" og "kriminalitet" for å forårsake negativ påvirkning på leseren. 2 av 35 artikler innholdte ord "terror" mens to andre brukte negative ordpar eller uttrykk.

Flyktninger var framstilte som en trussel mot økonomisk stabilitet og nasjonal sikkerhet og integritet eller artikler forfatterer hadde assosiasjoner med terrorister. Disse uttrykkene påvirker leseren på negativ måte og ordene forårsaker frykt hos mennesker. Taleren prøver å overbevise leseren at flyktninger er ikke som andre mennesker og at de kan skade mennesker og samfunnet. Negative representasjoner kan oppstå på grunn av stereotyper og negative erfaringer.

Eksempler fra avisartikler som representerer syriske flyktninger på negativ måte:

"Blant flyktningene skjuler det seg terroriste." /.../ "Blant 1000 overføringsflyktninger som skulle til Norge, skjulte det seg personer med tilknytning til terrorgrupper." (19)

"«nylig hevdet at **de syriske flyktingenes nød er et falsum**». Det er det ingen som har gjort, men det stilles derimot legitime spørsmål om hvor mange som **ikke er flyktinger i reell forstand, men økonomiske migranter.**" (32)

5.1.2 Positiv og nøytral representasjon av syriske flyktinger

Formålet med denne oppgaven er å identifisere dominerende temaer som er mest fremtredende og som fremstiller representasjoner av syriske flyktinger. For å finne de mest brukte temaene i artiklene, fokuserer denne analysen på nøytrale og positive artikler fordi de avspeiler konkrete temaer. Etter en dyp analyse av artiklene har jeg funnet fem hovedtemaer.

5.1.2.1 Tema 1 – Uskyldighet

Resultatene viser at det mest brukte ordet i artiklene var "barn". I denne analyse er uskyld knyttet til ordene "barn", "barna", "enslige barna", "enslige barn", "enslige asylbarn", "asylbarn", "familie", "familier" og "familien". Ord som var knyttet til barn var representert i 11 av 35 artikler og ord som var knyttet til familie var representert i 4 artikler.

Ordet "enslige" brukes for å utrykke emosjoner og påvirke mennesker til å føle med flyktinger og deres barn. Samtidig kan dette påvirke følelser og tanker om syriske barn, som trenger hjelp og er ikke skyldige at de har vanskelig livet.

Eksempler som representerer uskyldighet i avisartiklene er følgende:

*"Det er mange som **dør av sult!** For **barn i Syria** er det å gå på skole en drøm." (35)*
*".../ i brannen som følger, mister seks av barna sine **ID-papirer**. Uten disse kan ingen av de seks lenger reise fritt"...* / *"Det betyr at dersom **familien skal flykte, må seks av tolv barn bli igjen i Syria - alene.**" (33)*

5.1.2.2 Tema 2 – Hjelpeløse mennesker

Hjelpeløshet er forbinnet med ord "hjelp", "å hjelpe" og "desperate mennesker". Dette temaet var representert i 6 av 35 artikler. Taleren av artiklene har forestilt syriske flyktinger som trenger hjelp og flyktinger gir eksempler om sin helse (10) og hvordan mennesker oppfører seg med flyktinger (27).

Eksempler som representerer temaet "hjelpeløse mennesker" er følgende:

"Mediene viser oss kontinuerlig opinionsformende bilder av barn som ankommer Europa fra dysfunksjonelle stater."/.../ "Hvem ønsker ikke å hjelpe mennesker i såkalt nød?" (22)

"Grensekontroll, piggråd og politi kommer aldri til å stoppe desperate mennesker fra å forsøke å nå trygghet, om vi bruker aldri så mye penger på det." (7)

5.1.2.3 Tema 3 – Personlige tragedier og erfaringer

Personlige erfaringer var representert i 3 av 35 artikler. Flyktningers historier har ofte personlige detaljer, for eksempel alder og navn. Flytninger har emosjonellspråkbruk når de beskriver sine tragiske personlige historier og den påvirkning krig har hatt på dem og flyktning til dem.

Eksempler som representerer dette temaet er følgende:

„Syvbarnsfarens Ghazi og resten av familien sitter på madrasser. Minstemann på ti måneder sover tungt ved siden av. Sollyset slår gjennom vinduet og treffer gulvet. Inne er det 40 grader og svetten klebrer seg til klærne. Viften i hjørnet virker ikke. Strømmen er kun tilgjengelig noen timer om kvelden og litt utover natten." (18)

Bruk av navn og personlige historier er viktig fordi det forårsaker en empatisk relasjon til flyktninger og man føler sympati for menneskelig lidelse. Å gi navn og ansikt til flyktninger kan være en positiv representasjon av syriske flyktninger, fordi dette formidler flyktningers følelser og leseren kan identifisere seg med flyktninger og deres situasjon.

5.1.2.4 Tema 4 – Flyktninger er også mennesker

3 av 35 artikler syntes at flyktninger er som alle andre mennesker og de må behandles bra. Dette temaet var representert med ord "flyktninger er som oss", "flyktninger er også mennesker", "de er oss" og "flyktninger er mennesker".

Eksempler som representerer dette temaet er følgende:

"Så lenge vi ikke tar innover oss hvem flyktingene er, ser vi ikke det vi må se: At flyktingene er som oss." (21)

"Flyktninger, uansett hvor de er og hvor de kommer fra, er først og fremst mennesker"../.../ "Ikke fordi vi må hjelpe, men fordi så mange trenger hjelp, og fordi vi tar så få imot." (5)

5.1.2.5 Tema 5 – Flyktninger er velkomne

7 av 35 artikler mente at syriske flyktninger og flyktninger generelt er velkomne i Norge og de har ikke negativ påvirkning på Norges samfunn. Dette temaet avspeiles med setninger "flyktninger er velkomne", "flyktninger er naturlig del av samfunnet" eller "vi kan hjelpe dem".

Eksempler som representerer dette temaet er følgende:

"Jeg vil vi skal gjøre så mye godt som vi har godhet til, så lenge godheten er ekte. Men jeg vet ikke hvor mye godhet vi har. Ingen vet, for vi har aldri hatt en flyktningpolitikk som bygger på ekte godhet." (1)

"For at flyktningepolitikken skal ha mening, er det helt avgjørende at de som kommer og får opphold, integreres og blir en naturlig del av det norske samfunnet." (2)

5.2 Diskursanalyse

I dette avsnittet presenterer jeg resultatene av oppgavens kritisk diskursanalyse. Kodetabellen finnes i Vedlegg 3. I analysen av 20 avisartikler, som ble analysert ved hjelp av diskursanalyse, var modalitet, nevning, indentifikasjon og metaforer i fokus.

5.2.1 Modalitet

Det viktigste kjennetegnet av modalitet var talehandlinger som uttrykte holdninger til syriske flyktninger og deres situasjon i samfunnet. Talerne var hovedsaklig politikere, journalister, flyktninger og spesialister.

Hovedkjennetegn på modalitet som representerte syriske flyktninger var talehandlinger som uttrykte holdninger til syriske flyktninger og som avspeilet deres situasjon i det norske samfunnet. For det meste var det politikere og ulike spesialister som delte sine synspunkter og var bekymret over syriske flyktninger. Politikere mente at syriske flyktninger kan forårsake fare og store utgifter. Dessuten var politikere bekymret over antallet av flyktninger som Norge skulle motta og handlinger som skulle utføres for at Norge kunne integrere syriske flyktninger. Politikere som framførte sine meninger var Anders Anundsen, Helge Eide, Siv Jensen, Per Sandberg og Sylo Taraku.

Eksempel: *„Jeg frykter for hva som vil skje når Norge fylles med innvandrere og vi ikke evner å opprettholde respekt for hverandre. Hvis flyktningkrisen svekker Norge, er det ikke på grunn av flyktningene.“* (Per Sandberg)

Ulike spesialister som Kjetil Selvik, John Skarpeid, Katherine Raadim og Janne Raanes uttrykte også sine standpunkter om situasjonen. Spesialistene mente at syriske flyktninger har ikke negativ påvirkning på samfunnet og de kan være nyttige.

Eksempel: *„De syriske flyktningene er mye mer ressurssterke på mange måter, ikke bare materielt. Også i forhold til utdanning og rettigheter. De vet ofte hva de vil, og hva de har krav på.“* (Syria-ekspert Kjetil Selvik ved Christian Michelsens institutt.)

Dessuten hadde journalister og flyktninger sine egne meninger om saken. Journalistene mente at syriske flyktninger og flyktningstrømmen har negativ påvirkning og det er vanskelig å motta så mange flyktninger.

Eksempel: „*Det å ta i mot flyktninger på en god måte er så vanskelig og kostbart at det krever ekte godhet.*” (Bjørn Stærk)

Flyktninger selv mente at de trenger hjelp og de syntes at ingen hjelper dem.

Eksempel: „*Ingen FN. Ingen krisehjelp. Blant gjørme og kloakk i skur av papp og plast må flyktningene hjelpe seg selv. - Dette er ikke et sted for mennesker.*” (Mohamed Ojan)

Det forekom også "vi-og-oss" diskurs, som representerer modale forhold. Denne modaliteten ble uttrykt på statens og flyktningers nivå, hvor staten representerte makt og snakket til flyktninger. Fra analysen kom det ut at taleren syntes at syriske flyktninger og flyktninger generelt er som alle andre mennesker.

Eksempel: „*Så lenge vi ikke tar innover oss hvem flyktningene er, ser vi ikke det vi må se: At flyktningene er som oss.*” (Mehdi Farshbaf og Sverre Varvin)

Bare i én artikkel var flyktninger-flyktninger diskurs, som representerer flyktningers mening om andre flyktninger, presentert.

Eksempel: „*Noen av barna, har hatt tilpasningsproblemer i leiren. Den ene sønnen, Ali på ti år, har falt utenfor skoletilbudet.*” (Ghazi Ali Alhelal)

5.2.2 Nevnelse og identifikasjon

Fra de analyserte artiklene kan man se at syriske flyktninger var representert som hjelpeløse mennesker som trenger hjelp og som har mange barn. Hovedpersoner, som representerer syriske flyktninger er barn, kvinner, ungdommer og familier. Noen av artiklene benevnet syriske flyktninger som folk fra Syria eller mennesker fra Syria, så de nevnte ikke ordet «flyktninger», bare hadde nevnelser til denne. Det er også interessant å merke seg at mange av de analyserte artiklene hadde barn i fokus og i artiklene ble det nevnt hvor gamle flyktingene var.

Eksempel: „*Mange barn med minoritetsbakgrunn trenger forsterket norskopplæring fordi de av ulike grunner ikke kan godt nok norsk til å kunne følge den vanlige opplæringen.*” (2)

Ved identifikasjon av syriske flyktninger brukte man dramatisk tone og negative uttrykk. Syriske flyktninger var representert som medlemmer av terrorgrupper, egoistiske lykkejeger eller kriminelle. Men de var også identifisert som mennesker som trenger og ønsker beskyttelse mot krig, vold, forfølgelse og undertrykkelse.

Eksempel: *desperate mennesker; flyktninger er velkomne; disse mennesker; minoriteter; sårbare grupper og religiøse minoriteter; mennesker på flukt; flyktninger med beskyttelsesbehov; hjelperne; enda flere; lykkejegere som reiser frivillig for et bedre liv i Europa; mange på flukt; motivert ut fra å få det bedre økonomisk liv; mennesker som ikke ønsker å leve i konstant livsfare; mennesker som deg og meg.*

5.2.3 Metaforer

Metaforer hjelper å avspeile assosiasjoner knyttet til syriske flyktninger. Det fantes ikke så mye metaforer i de analyserte artiklene, men alle metaforer avspeilte den syriske flyktningstrømmen som drama og krise, som har negativ påvirkning på samfunnet.

Eksempel: *flyktningdrama, flyktningkrisen må håndteres, den akutte krisen som nå skjer i Europa og i Midtøsten, flyktningkrisen har vekket en følelsesstorm i mange av oss.*

6. Resultater og konklusjon

Resultatene og konklusjonen av denne oppgaven presenteres i henhold til oppgavens problemstilling.

Ved å undersøke representasjonen av syriske flyktninger i *Aftenpostens* nettutgave har jeg funnet svar på følgende spørsmål:

Hvilke temaer representerer syriske flyktninger?

Det er 5 temaer som representerer syriske flyktninger: "Uskyldighet", "Hjelpeløse mennesker", "Personlige tragedier og erfaringer", "Flyktninger er også mennesker" og "Flyktninger er velkomne". Ved temaet "Uskyldighet" var det mest brukte ordet i artiklene "barn". Uskyldigheten var knyttet til følgende ord: "barn", "barna", "enslige barna", "enslige barn", "enslige asylbarn", "asylbarn", "familie", "familier" og "familien". Dette temaet fantes i 11 av 35 artikler. I temaet "Hjelpeløse mennesker" brukte man for det meste følgende ord: "hjelp", "å hjelpe" og "desperate mennesker". Dette temaet var representert i 6 av 35 artikler. Det tredje temaet "Personlige tragedier og erfaringer" var representert i 3 av 35 artikler. Disse artiklene brukte emosjonelt språk for å beskrive de tragiske personlige historiene og påvirkningen som krig og flukten hadde på flyktninger. Temaet "Flyktninger er også mennesker" var representert i 3 av 35 artikler. Dette temaet var representert med følgende ord: "flyktninger er som oss", "flyktninger er også mennesker", "de er oss" og "flyktninger er mennesker". Det siste temaet "Flyktninger er velkomne" var representert i 7 av 35 artikler og i disse artiklene mente talerne at syriske flyktninger og flyktninger generelt er velkomne til Norge og at de ikke har noen negativ påvirkning på det norske samfunnet. Dette temaet var representert med følgende setninger og ord: "flyktninger er velkomne", "flyktninger er naturlig del av samfunnet" eller "vi kan hjelpe dem".

Hvem er taleren i avisartiklene som handler om syriske flyktninger?

Talene var hovedsaklig politikere, journalister, flyktninger og spesialister. De hadde ulike meninger om saken. Politikerne mente at syriske flyktninger kan forårsake fare og store utgifter og de var bekymret over antallet av flyktninger Norge skulle motta samt handlinger som skulle utføres for at Norge kunne integrere syriske flyktninger. Spesialistene mente at syriske flyktninger har ikke noen negativ påvirkning på

samfunnet og de er mennesker som trenger hjelp. Journalistene mente at syriske flyktninger og flyktningstrømmen har negativ påvirkning på samfunnet og det er vanskelig å ta mot så mange flyktninger. Noen ganger sto også meninger av syriske flyktninger i fokus og de mente at de trenger mer hjelp og at de må bo i umenneskelige forhold. Det fantes også modalitet som ble uttykt på statens og flyktningenes nivå, hvor staten representerte makt og snakket til flyktninger. Analysen av artiklene viste at talerne syntes at syriske flyktninger og flyktninger generelt er som alle andre mennesker.

Hvordan fremstilles syriske flyktninger i Aftenpostens nettutgave?

Representasjonen av syriske flyktninger kan behandles på forskjellige måter på grunn av ulike talergrupper. I denne oppgaven kan undersøkingsmaterialets (avisartikler) talere deles i fem grupper – journalister, politikere, eksperter, syriske flyktninger og andre. Hall (1997) mener at betydning er skapt og endret i hver personlig og sosial interaksjon. Forskjellige målgrupper skaper ulike betydninger, på grunn av personlige erfaringer, oppfatninger og kulturelle kunnskaper. Dette kan forklare hvorfor er representasjon av syriske flyktninger forvirrende. Etter å ha undersøkt et visst antall av Aftenpostens artikler, kan man si at mesteparten av de analyserte artiklene hadde nøytrale holdninger til syriske flyktninger. Grunnen til dette kan være selve avisen. Aftenposten er en konservativ avis og fremstiller begivenheter og mennesker på nøytral eller positiv måte.

Bare 4 av 35 artikler hadde negative holdninger til syriske flyktninger. Syriske flyktninger ble fremstilt i disse artiklene som fare for statens økonomisk stabilitet, nasjonal sikkerhet og integritet. Det er også viktig å merke seg at noen av artiklene assosierte syriske flyktninger med terrorister eller terrorgrupper. Andre 31 artikler hadde nøytrale eller positive holdninger til syriske flyktninger og de fremstilte syriske flyktninger på en positiv måte. Talerne i disse artiklene syntes at syriske flyktninger ikke har noen negativ påvirkning på det norske samfunnet og at flyktninger er velkomne til Norge.

Kjennetegn som har blitt tilegnet til syriske flyktninger kan deles inn i tre: nevning, identifikasjon og talehandlinger. Etter nevningen delte man flyktninger inn i konkrete

grupper og mesteparten av avisartiklene hadde følgende grupper i fokus: kvinner, barn, ungdommer og familier.

Ved identifikasjonen av syriske flyktninger dominerte det egenskaper som hadde negativ undertone: egoistiske lykkejegere, desperasjonen og hjelpeløsheten; blir flyktninger behandlet som kriminelle; lykkejegere som reiser frivillig for et bedre liv i Europa. Samtidig dominerte det også diskurser om ulykke og folk som trenger hjelp: flyktninger som trenger beskyttelse; mennesker som søker beskyttelse fra krig, vold, forfølgelse og undertrykkelse; desperate mennesker; hjelperne; enda flere; mange på flukt; motivert ut fra å få det bedre økonomisk liv; mennesker som ikke ønsker å leve i konstant livsfare.

Med tanken på videreforskning så er det mulighet å undersøke Aftenposten nettutgavens bilder og tegneserier som har dukket opp i løpet av samme periode og som handler om syriske flyktninger. Siden det var viktige hendelser som skjedde under denne perioden, var artiklene publisert med ulike bilder. Det ville også være viktig å analysere i hvor stor grad er flyktningers egne meninger representert i aviser og hva de selv anser som de viktigste problemene. Det skulle også være interessant å utvide forskningen og se på hvordan syriske flyktninger er representert i ulike norske aviser, som for eksempel Dagbladet eller VG.

7. Sammendrag

Formålet med denne oppgaven var å undersøke representasjon av syriske flyktninger i *Aftenpostens* nettutgave ved bruk av tematisk analyse og kritisk diskursanalyse. Analysen inkluderte 35 avisartikler fra *Aftenpostens* nettutgave fra nettside *aftenposten.no*. Artikkene ble skrevet i løpet av september 2015. De analyserte artiklene fantes jeg under fire rubrikker: meninger, reportasjer, nyheter og intervjuer. Formålet med denne oppgaven var å undersøke hvordan syriske flyktninger fremstilles i *Aftenpostens* nettutgave, hvilke holdninger hadde artiklene til syriske flyktninger, på hvilken måte fremstiller avisartiklene syriske flyktninger og hvilke er de mest brukte temaene.

Den første delen av analysen gir en oversikt over tonen i artiklene. Det fantes 22 artikler med nøytral tone, 9 artikler med positiv tone og 4 artikler med negativ tone. Den andre delen av oppgaven gir ved hjelp av tematisk analyse en oversikt over temaer som representerer flyktninger. Syriske flyktninger var representerte som uskyldige og hjelpeløse. Disse temaene var knyttet til ord som barn, familie og hjelpe. Det fantes også et tema som representerte syriske flyktninger som «andre» mennesker, der uttrykkes det meningen at de ikke er som alle andre, at de er annerledes. Noen artikler fremstilte flyktninger på negativ måte, som terrorister og mente at de forårsaker fare for mennesker og samfunnet.

Talene i artiklene var hovedsaklig politikere, journalister, flyktninger og spesialister. De fantes ulike meninger om sakene. Politikerne mente at syriske flyktninger kan forårsake fare og store utgifter og de var bekymret over antallet av flyktninger som Norge skulle motta og handlinger som skulle utføres for at Norge kunne integrere syriske flyktninger. Spesialistene mente at syriske flyktninger har ikke noen negativ påvirkning på samfunnet og de er mennesker som trenger hjelp. Journalistene mente at syriske flyktninger og flyktningstrømmen har negativ påvirkning og det er vanskelig å motta så mange flyktinger til Norge. Noen ganger var syriske flyktningenes meninger også i fokus og de mente at de trenger mer hjelp og de må bo i umenneskelig forhold. Det fantes også noen modale forhold som ble uttrykt på statens og flyktningenes nivå, hvor staten representerte makt og snakket til flyktninger. Fra analysen kan man også se at taleren i artiklene syntes at syriske flyktninger og flyktninger generelt er som alle andre mennesker.

8. Resümees

Süüria pagulaste representatsioon norra *online* ajaleheväljaandes Aftenposten.

Antud bakalaureusetöö eesmärk on temaatilise analüüsi ja kriitilise diskursuseanalüüsi abil uurida kuidas representeeritakse Süüria pagulasi ühes suurimas konservatiivses Norra meediaväljaandes Aftenposten. Uurimistöös analüüsitakse temaatilise analüüsi abil 35 *online* väljaande artikleid ning 20 artiklit kus asutatakse kriitilist diskursuseanalüüsi. Analüüsitavad artiklid on pärit ajalehe Aftenposteni'i kodulehelt *aftenposten.no*. Valimisse kuulub 15 lugejakirja, 4 reportaaži, 10 uudist ja 6 intervjuud. Temaatiline analüüs on kvalitatiivne analüüsimeetod mida kasutatakse uurimismeetodina andmetes peituvate tähenduste ja arusaamade analüüsimiseks ning selle eesmärk on välja selgitada teemad ja nende järjestus. Analüüsitakse mida ja kuidas antakse üle mõtte ning uuritakse autori interpretatsioone. Analüüsi läbiviimise käigus kodeeritakse uuritavad allikad ning andmete kogumisel sõnastatakse uurimuse eesmärk ja uurimisküsimused. Kriitilise diskursuseanalüüsi puhul toetuti Norman Fairclough'i kriitilise analüüsi meetodi mudelile, mille puhul uuriti artiklite modaalsust, nimetusi, samastusi ja kõnekujundeid. Selles bakalaureusetöös tuvastan millised on uuritavates artiklites enimkasutatavad sõnad ja väljendid, kes on olnud artiklite sõnavõtjateks, millised on meedias kajastatavad maailmavaatelised erisused süüria pagulaste käsitluses, millised on meedia poolt süüria pagulastele omistatud iseloomulikud tunnused ning mille tulemusena saab kindlaks teha teemad, kuidas Süüria pagulasi representeeritakse. Esimeses analüüsiosas kodeerin millise tonaalsusega on uuritavad artiklid, kas positiivse, negatiivse või neutraalse alatooniga. Teises analüüsiosas kirjeldan tuvastatud sõnadega seotuid teemasid koos selgituste ja näidetega. Tekstides eristasin 5 peamist teemat: süütus, abitus, oma kogemustel põhinevad sündmused, Süüria pagulased kui Norra oodatud inimesed ning pagulasete kui tavaliste inimeste representatsioon. Kriitilise diskursuse analüüsi käigus selgus, et enamasti kujutati suuri põgenike kui abivajajaid ning nad ei tekita ühiskonnale ohtu.

Lõppjärelendusena võib välja tuua, et analüüsitud Norra *online* ajaleheväljaandes Aftenposten olid enamus artiklid neutraalse tonaalsusega. Leidus vaid 4 artiklit 35-st, kus olid Süüria pagulased representeeritud negatiivse alatooniga. Lisaks olid artiklite

autorid kasutanud laialdaselt emotsioone väljendavaid lauseid ja sõnu, mis võivad mõjutada lugejat emotsionaalselt.

Litteratur

Amnesty International. (2016) *Stå opp for rettighetene til mennesker på flukt*. http://www.amnesty.no/sites/default/files/122/aksjonsveiledning_forsvarartikkel14_april2016.pdf. Hentet: 02.05.2016.

Clarke, V. and Braun, V. (2013) Teaching thematic analysis: Overcoming challenges and developing strategies for effective learning. <http://eprints.uwe.ac.uk/21155/3/Teaching%20thematic%20analysis%20Research%20Repository%20version.pdf>. Hentet: 15.05.2015.

Blom, S. (2010). *Holdninger til innvandrere og innvandring* <https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/sa119/kap6.pdf>. Hentet: 02.05.2016.

European Migration Network (EMN) Glossary. <file:///C:/Users/J%C3%BCri/Downloads/European%20Migration%20Network%20Glossary%202.0.pdf>. Hentet: 11.03.2016.

Eesti- norra sõnaraamat. (2015). <http://www.eki.ee/dict/et-no/>

Flyktninger i Norge. Statistisk sentralbyrå. Statistics Norway. (2015). <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/flyktninger-i-norge>. Hentet 02.05.2016.

Goodwin-Gill, G. S (1998). *The Refugee in International Law*. United Kingdom: Oxford University Press.

Haagsen, E. (1999). *Midlertidig beskyttelse og tilbakevendig: Bosniske flyktninger i Norden*. København: Nordisk Ministerråd. https://books.google.ee/books?id=R1_PkOnQQ7UC&pg=PA143&lpg=PA143&dq=Midlertidig+beskyttelse+og+tilbakevending:+Bosniske+flyktninger+i+Norden&source=bl&ots=H3vao7DMBK&sig=jzYpKOONhAT5GYBA2SOa1x3uFEM&hl=et&sa=X&ved=0ahUKEwi8_vuocDMAhUDG5oKHbskCH8Q6AEIJDAB#v=onepage&q=Midlertidig%20beskyttelse%20og%20tilbakevending%3A%20Bosniske%20flyktninger%20i%20Norden&f=false. Hentet: 15.05.2016.

Hall, S. (1997). *Representation: cultural representations and signifying practices*. London: SAGE Publications Ltd.

<https://www.unipa.it/scuole/s.u.p.c./content/documenti/150121-testo.pdf>. Hentet 18.04.2016.

Holdninger til innvandrere og innvandring, 2015. Statistisk sentralbyrå. Statistics Norway. (2015). <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvhold/aar/2015-12-11>. Hentet: 18.04.2016.

Jaan Tõnissoni Instituut (2007). *Põgenikust pagulaseks*. Tallinn: Argo kirjastus.

Parker, S. (2014). 'Unwanted invaders': *The representation of refugees and asylum seekers in the UK and Australian print media*. http://www.gla.ac.uk/media/media_404384_en.pdf. Hentet: 15.05.2015.

(UDI). Utlendingsdirektoratet Norwegian Directorate of Immigration. (2016). Beskyttelse (asyl) <https://udiregelverk.no/no/emner/beskyttelse-asyl/avledet-flyktningsstatus/>. Hentet: 15.05.2016.

(UDI). Utlendingsdirektoratet Norwegian Directorate of Immigration. (1951). FNs konvensjon om flyktningers stilling. <https://www.udiregelverk.no/no/rettskilder/internasjonale-konvensjoner-og-avtaler/1951-07-28/>. Hentet: 15.05.2016.

Valk, M. (2015). *Immigratsioon meedia kõneainena aastatel 2003-2005 ja 2012-2014*. http://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/46893/valk_marit_ma_2015.pdf. Hentet: 15.05.2015.

Webb, J. (2009). *Understanding Representation*. London: SAGE Publications Ltd. https://books.google.ee/books?id=_Pwsgxqhh5gC&printsec=frontcover&hl=et&source=gbg_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false. Hentet 18.04.2016.

Vedlegg 1– Avisartikler

URL	Tittel	Forfatter	Dato	Rubrikk	Nøytral/ positiv/ negativ
1. http://www.aftenposten.no/meninger/kronikker/Falsk-og-ekte-godhet-i-flyktningssporsmalet--Bjorn-Stark-8146406.html	Falsk og ekte godhet i flyktningsspørsmålet Bjørn Stærk	Bjørn Stærk Spaltist	01.09.2015	Meninger Kronikker	Nøytral
2. http://www.aftenposten.no/meninger/debatt/Integreringen-skjer-i-din-kommune--Sylo-Taraku-8150182.html	Integreringen skjer i din kommune Sylo Taraku	Sylo Taraku	03.09.2015	Meninger- Debatt	Nøytral
3. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Redd-Barna-krever-strakstiltak-for-enslige-mindrearige-asylsokere-8148051.html	Redd Barna krever strakstiltak for enslige mindreårige asylsøkere	Andreas Bakke Foss	03.09.2015	Nyheter Innenriks	Nøytral
4. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Tusenvis-er-pa-flukt-til-Europa-Na-onsker-Anundsen-a-la-farre-enslige-asylbarn-fa-bli-i-Norge-8151964.html	Tusenvis er på flukt til Europa. Nå ønsker Anundsen å la færre enslige asylbarn få bli i Norge.	Andreas Bakke Foss, Simen Granviken og Tron Strand	04.09.2015	Nyheter Innenriks	Nøytral
5. http://www.aftenposten.no/meninger/sid/A-soke-asyl-er-en-menneskerett-8151833.html	Å søke asyl er en menneskerett	Nancy Herz	04.09.2015	Meninger Si-D	Positiv
6. http://www.aftenposten.no/meninger/Aftenposten-mener-Merkelig-fokus-fra-Anundsen	Aftenposten mener: Merkelig fokus fra Anundsen	Aftenposten Redaksjon	06.09.2015	Meninger	Nøytral

Merkelig-fokus-fra-Anundsen-8153511.html					
7. http://www.aftenposten.no/meninger/debatt/De-flytter-ikke_-de-flykter--Kathrine-Raadim-8153211.html	De flytter ikke, de flykter Kathrine Raadim	Kathrine Raadim	06.09.2015	Meninger-Debatt	Nøytral
8. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Kommuner-sier-ja-til-ekstra-Syria-flyktninger-8153694.html	Kommuner sier ja til ekstra Syria-flyktninger	Rober Gjerde	06.09.2015	Nyheter Innenriks	Positiv
9. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/politikk/Siv-Jensen-om-Hagens-flyktninguttalelser----Dette-er-ikke-Frps-politikk-8154373.html	Siv Jensen om Hagens flyktninguttalelser: - Dette er ikke Frps politikk	NTB	07.09.2015	Politikk	Nøytral
10. http://www.aftenposten.no/nyheter/uriks/Dette-er-flyktningene-verden-har-glemte-8153958.html	Dette er flyktningene verden har glemte	Christina Pletten	07.09.2015	Verden	Nøytral
11. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Enslige-barn-pa-10-ar-soker-asyl-8155845.html	Enslige barn på 10 år søker asyl	Andreas Bakke Foss, Simen Granviken og Tron Strand	08.09.2015	Nyheter Innenriks	Nøytral
12. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Anundsen-Strommen-av-asylsokere-setter-Europa-pa-prove-8156617.html	Anundsen: Strømmen av asylsøkere setter Europa på prøve	NTB	09.09.2015	Nyheter Innenriks	Positiv
13. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Hvordan-vil-8156617.html	- Hvordan vil	Charlotte	10.09.2015	Meninger	Nøytral

n.no/meninger/sid/-- Hvordan-vil- ungdomspartiene- mote-flyktningkrisen- 8158016.html	ungdomspartiene møte flyktningkrisen?	Oliversen, Amalie Lereng, Vilde Baugustø		Si-D	
14. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Solberg-apner-for-hastemote-pa-Stortinget-8159565.html	Solberg åpner for hastemøte på Stortinget	NTB	10.09.2015	Nyheter Innenriks	Negativ
15. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Nordmenn-som-frakter-flyktninger_risikerer-fengsel-8159194.html	Nordmenn som frakter flyktninger, risikerer fengsel	Lars Inge Staveland, Håkon Letvik, Åshild Eidem	10.09.2015	Nyheter Innenriks	Nøytral
16. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Flyktningkrisen-gjor-at-UDI-iverksetter-beredskapsplan-8158736.html	Flyktningkrisen gjør at UDI iverksetter beredskapsplan	Andreas Bakke Foss, Simen Granviken og Tron Strand	10.09.2015	Nyheter Innenriks	Nøytral
17. http://www.aftenposten.no/meninger/sid/Det-er-bedre-a-bruke-penger-pa-a-bygge-opp-velfungerende-og-stabile-samfunn_enn-a-sende-flyktninger-hit-8158833.html	Det er bedre å bruke penger på å bygge opp velfungerende og stabile samfunn, enn å sende flyktninger hit	Seigmann (16)	11.09.2015	Meninger	Nøytral
18. http://www.aftenposten.no/nyheter/uriks/Denne-syriske-syvbarnsfamilien-venter-pa-at-en-norsk-kommune-skal-si-ja-	Denne syriske syvbarnsfamilien venter på at en norsk kommune skal si ja	Bjørn Asle Nord	12.09.2015	Nyhter Verden	Nøytral

8160602.html					
19. http://www.aftenposten.no/meninger/sid/Glemmer-vi-fornuften-8163974.html	Glemmer vi fornuften?	Folke (19)	14.09.2015	Meninger Si-D	Nøytral
20. http://www.aftenposten.no/nyheter/uriks/Seks-pastander-om-migrantene-8160357.html	Seks påstander om migrantene	Kjetil Hanssen, Lars Inge Staverand	14.09.2015	Verden	Negativ
21. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Gjengen-med-50-kolleger-ble-flyktninghjelpere-pa-Lesbos-8163398.html	Gjengen med 50 kolleger ble flyktninghjelpere på Lesbos	Kjersti Flugstad Eriksen	14.09.2015	Nyheter Innenriks	Positiv
22. http://www.aftenposten.no/meninger/kronikker/Mistenksomhet-og-redsel-for-flyktningene-er-lett-a-utnytte--Mehdi-Farshbaf-og-Sverre-Varvin-8163731.html	Mistenksomhet og redsel for flyktningene er lett å utnytte Mehdi Farshbaf og Sverre Varvin	Mehdi Farshbaf og Sverre Varvin	15.09.2015	Meninger Kronikker	Nøytral
23. http://www.aftenposten.no/meninger/debatt/Moralisme-overstyrer-realiteter--Hege-Storhaug-8168895.html	Moralisme overstyrer realiteter Hege Storhaug	Hege Storhaug	17.09.2015	Nyheter Innenriks	Nøytral
24. http://www.aftenposten.no/meninger/Skal-eneste-botemiddel-mot-IS-lik-som-vare-Bashar-al-Assad--Yassin-al-Haj-Saleh_-syrisk-forfatter-8171037.html	Skal eneste botemiddel mot IS liksom være Bashar al-Assad? Yassin al-Haj Saleh, syrisk forfatter	Yassin al-Haj Saleh	18.09.2015	Meninger	Nøytral
25. http://www.aftenposten.no/kultur/--	- Selvfølgelig vil det	Ingunn	19.09.2015	Nyheter	Nøytral

Selvfolgelig-vil-det-bli-fred-i-Syria-8169447.html	bli fred i Syria	Økland		Kultur	
26. http://www.aftenposten.no/nyheter/uriks/Han-er-sekunder-fra-a-drukne--sa-kommer-redningen-8172609.html	Han er sekunder fra å drukne – så kommer redningen	Øyvind Nordli	20.09.2015	Verden	Nøytral
27. http://www.aftenposten.no/kultur/--Nordmenn-har-glemt-hvem-som-tok-imot-dem-med-åpne-armer-8170881.html	- Nordmenn har glemt hvem som tok imot dem med åpne armer	Maala Wang-Naveen	20.09.2015	Nyheter Kultur	Nøytral
28. http://www.aftenposten.no/meninger/sid/Jeg-vil-bidra-til-at-hver-dag-blir-en-fredsdag-8173499.html	Jeg vil bidra til at hver dag blir en fredsdag	Sunniva Nerbøberg	21.09.2015	Meninger Si-D	Positiv
29. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Strengere-grensekontroll-pa-grunn-av-asylstrom-8174811.html	Strengere grensekontroll på grunn av asylstrøm	Øystein K. Langberg, Henning Carr Ekroll, Thomas Olsen og NTB	22.09.2015	Nyheter Innenriks	Negativ
30. http://www.aftenposten.no/meninger/leder/Flyktningstrommen-krever-langvarig-mobilisering-8175190.html	Flyktningstrømmen krever langvarig mobilisering	Aftenposten Redaksjon	22.09.2015	Meninger- Leder	Nøytral
31. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Slik-skal-Norge-handtere-strommen-av-asylsokere-8175490.html	Slik skal Norge håndtere strømmen av asylsøkere	Steffen Pedersen Øberg, Thomas Olsen, Kjersti	22.09.2015	Nyheter Innenriks	Positiv

		Flugstad Eriksen, Andreas Bakke Foss			
32. http://www.aftenposten.no/meninger/kroniker/Slik-er-en-investering-i-flyktningenes-fremtid-en-investering-i-var-egen-fremtid--Khaled-Hosseini-8176119.html	Slik er en investering i flyktningenes fremtid en investering i vår egen fremtid Khaled Hosseini	Khaled Hosseini	23.09.2015	Meninger-Kronikker	Positiv
33. http://www.aftenposten.no/meninger/debatt/Motet-med-den-fryktede-Meningsmotstanderstemmen--Nina-Hjerpset-Ostlie-8175916.html	Møtet med den fryktede Meningsmotstanderstemmen Nina Hjerpset-Østlie	Nina Hjerpset-Østlie	23.09.2015	Meninger-Debatt	Negativ
34. http://www.aftenposten.no/meninger/sid/Forst-ma-vi-gi-dem-rom-i-vare-hjerter--sa-i-vart-land-8179249.html	Først må vi gi dem rom i våre hjerter – så i vårt land	Sara El-Hasan	25.09.2015	Meninger	Positiv
35. http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Departementet-aper-for-at-enslige-asylbarn-under-15-kan-dele-soverom-8184893.html	Departementet åpner for at enslige asylbarn under 15 kan dele soverom	Lene Skogstrøm	30.09.2015	Nyheter Innenriks	Positiv

Vedlegg 2 – Koder av tematisk analyse

barn	barne- og ungdomsarbeid barn barna enslige barna enslige barn enslige asyl barn asyl barn barne komitee barne havet særlig barn tre barn sfar
desperat	desperate mennesker
familie	familie familier familien utelukkende barne familie syvbarns familie
hjelp	hjelper hjelp hjelp folk flyktning hjelp ere må hjelp medisinsk hjelp nø dhjelp trenger hjelp å hjelp å hjelp syke
godhet	ekte godheten lokale godheten statlige godheten godheten godhets kredit mye godheten
integrering	god integrering integreringen integrerings organisasjoner integrering prosessen

katastrofe	humanitær katastrofe
konflikt	konflikt
krig	krig
krise	flyktning krise krise
kriminell	kriminelle
kvinne	kvinner minoritets kvinner
medfølelse	medfølelsen
menneske	flyktning er et menneske mennesker mennesker "som oss"
solidaritet	solidariteten solidaritetsfølelsen
terror	terrorister
ungdom	ungdom ungdomme
voksne	voksne

Vedlegg 3 – Koder av diskursanalyse

<p>1. Modalitet</p> <p>1.1 Talehandlinger (hvem sier hva?)</p>	<p><u>Journalister:</u></p> <p>„<i>Det å ta i mot flyktninger på en god måte er så vanskelig og kostbart at det krever ekte godhet.</i>” (Bjørn Stærk)</p> <p>„<i>Tallet på mennesker som søker asyl i Norge er i kraftig vekst.</i>” (Aftenposten Redaksjon)</p> <p>„<i>Blant 1000 overføringsflyktninger som skulle til Norge, skjulte det seg personer med tilknytning til terrorgrupper.</i>” Kjetil Hanssen, Lars Inge Staverand.</p> <p><u>Politikere:</u></p> <p>„<i>For at flyktningepolitikken skal ha mening, er det helt avgjørende at de som kommer og får opphold, integreres og blir en naturlig del av det norske samfunnet.</i>” (Sylo Taraku)</p> <p>„<i>Bildene fra flyktningestrømmen påvirker alle, også beslutningstagere i kommunene. Det er en humanitær katastrofe som skjer foran øynene våre. Viljen til å imøtekomme behovet er stor.</i>” (Helge Eide)</p> <p>„<i>Kommunene må ta diskusjonen om hvilke konsekvenser det vil få for hver enkelt av dem å skulle bosette et stort antall flyktninger.</i>” (Siv Jensen)</p> <p>„<i>Den store tilstrømmingen av asylsøkere setter hele Europa på en stor prøve.</i>” (justitsminister Anders Anundsen)</p> <p>„<i>Jeg frykter for hva som vil skje når Norge fylles med innvandrere og vi ikke evner å opprettholde respekt for hverandre. Hvis flyktningekrisen svekker Norge, er det ikke på grunn av flyktningene.</i>” (Per Sandberg)</p> <p><u>Spesialister:</u></p> <p>„<i>Redd Barna ber Regjeringen sikre et bedre tilbud for de mange enslige barna som nå kommer til Norge.</i>” Janne Raanes (leder for Norgesprogrammet i Redd Barna)</p> <p>„<i>Ord er makt og derfor er det viktig at menneskene som flykter til Europa nå omtales med sitt rette navn. De fleste er flyktninger, ikke migranter.</i>” (Katherine Raadim)</p> <p>„<i>De er med på å traumatisere asylsøkerne enda mer, fordi flyktningene da blir involvert i politietterforskningen. Det er straffbart å hjelpe folk som ikke har reisedokumenter inn i Norge.</i>” (Politiadvokat John Skarpeid)</p>
--	--

	<p>„De syriske flyktningene er mye mer ressurssterke på mange måter, ikke bare materielt. Også i forhold til utdanning og rettigheter. De vet ofte hva de vil, og hva de har krav på.” (Syria-ekspert Kjetil Selvik ved Christian Michelsens institutt.)</p> <p><u>Flyktninger:</u></p> <p>„Ingen FN. Ingen krisehjelp. Blant gjørme og kloakk i skur av papp og plast må flyktningene hjelpe seg selv. - Dette er ikke et sted for mennesker.” (Mohamed Ojan)</p> <p>„Onkelen min sier at jeg ikke skal være redd eller bekymre meg.”/.../„Onkelen min sier at Norge er et flott land som ikke har krig”(Adnan 12)</p> <p>„Jeg er enig i at syriske flyktninger trenger hjelp, men ikke måten det gjøres på.” (Seigmann 16)</p> <p><u>Andre:</u></p> <p>„Flyktningene som kom i land fra båtene, hadde ingenting.” (Janne Strøm-Fladstad)</p> <p><u>Norge vs flyktninger:</u></p> <p><i>Investering i flyktningebarns utdanning, er en investering i vår felles fremtid.</i></p> <p>Kjære deg som av hele ditt hjerte mener at mennesker på flukt er kriminelle lykkejegere. Om noen er lykkejegere, så er det oss. (Nancy Herz (19))</p> <p>Andre land gjør mye mer enn oss, og så skal vi svare på det med å forsøke å returnere barn til disse landene. (Anders Anundsen justitsminister)</p> <p>„I tillegg må vi være forberedt på at enda flere kan komme.” (UDI-direktør Frode Forfang)</p> <p>„Så lenge vi ikke tar innover oss hvem flyktningene er, ser vi ikke det vi må se: At flyktingene er som oss.” (Mehdi Farshbaf og Sverre Varvin)</p>
1.2 Vi-oss	
	<p><u>Flyktninger vs flyktninger:</u></p> <p>„Noen av barna, har hatt tilpasningsproblemer i leiren. Den ene sønnen, Ali på ti år, har falt utenfor skoletilbudet.” (Ghazi Ali Alhelal)</p>
1.3 Talerne (hvem snakker?)	

	<p><u>Flyktninger:</u> Mohamed Ojan; Adnan (12); Samer (40); Seigmann (16); bussjåfør Ghazi Ali Alhelal;</p> <p><u>Politiker:</u> Sylo Taraku; Andres Anudsen (justitsminister); Helge Eide; Siv Jensen; Justis— og beredskapsdepartementet og Regjeringen;</p> <p><u>Spesialister:</u> Janne Raanes; Hatherine Raadim; Politiadvokat John Skarpeid; Syria-ekspert Kjetil Selvik ved Christian Michelsens institutt;</p> <p><u>Journalister:</u> Bjørn Stærk; Aftenposten Redaksjon; Kjetil Hanssen, Lars Inge Staverand; Mehdi Farshbaf og Sverre Varvin;</p> <p><u>Andre:</u> Nancy Herz (19); Nicholas Wilkison; Janne Strøm-Fladstad;</p>
2. Nevnelse (hvem?)	<p>Kvinner; minoritetskvinner; barn, unge; nyankomne; enkelte innvandrergupper; enslige mindreårige asylsøkere; barn under 18 år; barn under 18 år på flukt uten foreldrene; mennesker; båtflyktninger; familier; enslige barn; 10 år gamle enslige barn; mange av dem er så unge at de må tas vare på av barnevernet; enslige barn under 15 år; enslige mellom 10 og 13 år; yngre; voksne; Norge skulle ta imot 8000 kvoteflyktninger; mennesker fra Syria; folk fra Syria; kona som har hatt en lang og tøff reise fra Syria; syriske småbarnsmoren Barivan Batha; over 11 millionene menneskene; syriske syvbarnsfamilie; familier; syriske flyktninger; syriske familie; asylsøkere; overføringsflyktninger; eldre; fremmede;</p>
3. Identifikasjon Flyktninger som...	<p>Enslige mindreårige asylsøkere; egoistiske lykkejegere; desperasjonen og hjelpeløsheten; blir flyktninger behandlet som kriminulle; flyktninger som trenger beskyttelse; mennesker som søker beskyttelse fra krig, vold, forfølgelse og undertrykking; desperate mennesker; flyktninger er velkomne; disse mennesker; minoriteter; sårbare grupper og religiøse minoriteter; mennesker på flukt; flyktninger med beskyttelsesbehov; hjelperne; enda flere; lykkejegere som reiser frivillig for et bedre liv i Europa; mange på flukt; motivert ut fra å få det bedre økonomisk liv; mennesker som ikke ønsker å leve i konstant livsfare; mennesker som deg og meg; enkelte gruppe; mennesker som ufrivillig har forlatt sine hjem på grunn av krig og konflikt; terrorister;</p>
4. Metaforer	<p>Flyktningdrama.</p> <p>Flyktningkrisen må håndteres.</p> <p>Den akutte krisen som nå skjer i Europa og i Midtøsten.</p> <p>Flyktningkrisen har vekket en følelsesstorm i mange av oss.</p>

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Anna Pettri

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose

Representasjon av syriske flyktinger i online avsiutgaven av Aftenposten,

mille juhendaja on Mikael Munk Lyshede,

- 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
- 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus **07.06.2016**

